

**Канал 3, „Беновска пита“,
22.03.2020 г.**

Управителят на НОИ Ивайло Иванов гостува в предаването „Беновска пита“ по Канал 3

Илияна Беновска: Следващият събеседник, който отново е дистанционен, поради желанието да не бъдем много заедно, но той е на своето място и своя пост. Това е Ивайло Иванов, управител на НОИ. Добър ден. Корона вирусът ще ни остави ли без заплати и пенсии, г-н Иванов?

Ивайло Иванов, управител на НОИ: Коронавирусът наистина е едно бедствие, което връхлетя не само нас, а и целия свят. Няма опасност да останем без пенсии. Тук искам да кажа, че бюджетът на НОИ е 12,5 млрд. лв. Той е гласуван от Народното събрание на държавното обществено осигуряване (ДОО) и средствата са достатъчни за покриване на всички разходи за изплащане на пенсии. Трябва да споделя, че днес и премиерът в своето изявление каза какви са основните средства, които ще идват и ще се насочват за пенсиите на българските граждани.

Илияна Беновска: Но аз разполагам с един документ, който не знам дали е чернова. Озаглавен е „Постановление, номер....“ и т.н., което е за определяне условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели, преустановили работа, поради извънредно положение. Вие казвате, че няма постановление.

Ивайло Иванов: Аз не казвам, че няма Постановление. Казвам, че тези 60% за изплащане са в Закона за извънредното положение, който беше приет на второ четене от Народното събрание. След това Президентът наложи частично вето върху част от текстовете от закона, но, доколкото съм информиран, върху тези текстове не е наложено вето. Докато не мине законопроектът, ние не можем да го приложим. Целта е да се подкрепи бизнеса, като се поемат 60% от заплатите, които лицата получават. Останалите 40%, разбира се, трябва самите работодатели да заплатят, за да станат 100% плащанията към техните служители.

Илияна Беновска: Добре, г-н Иванов, тревогата възниква от друго. Кажете го много ясно. Ако моят работодател не е могъл да ми внесе един, два или три месеца осигуровки, ако има някакви задължения към НОИ или към НАП, но те са декларирани, той ще може ли да се възползва от това постановление, което сме в очакване да бъде прието, и да се възползва от това да ми се изплатят 60% от заплатата по това постановление и 40% от него.

Ивайло Иванов: Пак казвам, тези текстове са записани в Закона за извънредното положение и те ще бъдат приети. Точно тук ще се види и кои работодатели са се отнасяли отговорно към осигурителната система и са внасяли редовно осигурителните вноски за своите служители. За всички работодатели обаче, които са начислили осигурителните вноски и по някаква причина не са успели да ги внесат, тези вноски се приравняват за внесени, като те продължава да бъдат дължими към НАП. Поради тази причина много от лицата няма да пострадат в подобна ситуация и ще могат да получат тези 60% от осигурителния си доход. Това е един тест върху всички работодатели дали са били коректни към своите работници и са внасяли всички осигуровки.

Илияна Беновска: Задах Ви този въпрос, защото питах и министъра на финансите Владислав Горанов дали тези законови промени пазят само богатите или се грижат за човека, за малкия и средния бизнес. Знаете, че малкият и средният бизнес е крехкият и

той не винаги успява в срок да си внесе дължимите суми към НОИ, към НАП, към данъчните и т.н. Дадохте лъч надежда, все пак.

Илияна Беновска: Всички фирми, които са начислили осигурителните вноски и са подали декларациите по съответния ред в НАП, ще имат право да получават и тази помощ, която е в размер на 60% от осигурителния доход на служителите. Ние се задължаваме, в момента в който Агенцията по заетостта ни предаде тези фирми, които са подали документи, в рамките на 5 дни да преведем сумата на съответната фирма, като взимаме предвид осигурителните вноски към месец януари.

Илияна Беновска: Какво ще стане, ако хората или по-скоро работодателите предпочетат не да се възползват от тази процедура „шестдесет на четиридесет“, която е може би по-бюрократична, а просто пускат своите служители на борсата.

Ивайло Иванов: Ние призоваваме работодателите, особено сериозните такива, да не освобождават своите служители, а по-добре е да се възползват от тази мярка. Защото тук ще се види наистина кои са сериозните работодатели, които държат на персонала и искат да защитят своите работници.

Илияна Беновска: Работодателят ще си каже: „вместо аз сега да доказвам какво ще внасям и кога ще внасям, просто ги пускам на борсата, пък там безотказно могат да им се плащат не 40%, не 60% а 100%“.

Ивайло Иванов: На борсата не им се изплащат 100%, а отново получават 60%. Всички съкратени и освободени по някаква причина служители се регистрират в 7-дневен срок в Бюрото по труда, а 3-месечен е срокът да се регистрират в НОИ. С новите промени, които направихме, вече не е необходимо да идват и до НОИ, а регистрацията в Агенцията по заетостта ще е достатъчна, за да могат да почнат да получават 60% обезщетение върху осигурителния си доход. Така че, хората, които са освободени, ще получават това обезщетение.

Илияна Беновска: Ще издържи ли НОИ на броя на болничните листове и на натиска по линията на фонд „Безработица“?

Ивайло Иванов: НОИ ще издържи по линията на болничните листове и на плащанията за безработица. В момента за болнични или както реално се нарича „временна неработоспособност“ има определени 1,3 млрд. лв. от бюджета на НОИ. Във фонд „Безработица“ средствата са 438 млн. лв. Така че, на този етап нямаме причина за безпокойство, тъй като нарастването за последните дни не е толкова голямо, което да натоварва НОИ, независимо че вече се забелязва тенденция на повишаване на всички тези плащания. Например, хората, които са поставени под карантина от началото на годината вече са 1710 души. Тези, които са със съмнение за коронавирус или са се върнали от карантина от други държави, са 510 души. Това не значи, че те са болни от коронавирус, а тук става въпрос за лица, които са пристигнали от чужбина и в момента са карантирани.

Илияна Беновска: Тоест епидемията не увеличава драстично болничните листове. Какъв е бюджетът на НОИ за болнични за годината?

Ивайло Иванов: Общо 633 млн. лв. има в графата „болнични за общо заболяване и майчинство“, които са напълно достатъчно, за да можем да покрием разходите. Ако болничните нараснат драстично, ние имаме други механизми, с които да се справим в ситуацията. Можем да се обърнем към централния бюджет, където с решение на Министерския съвет да се подпомогне бюджета на Националния осигурителен институт. Има и друга възможна мярка, която в момента не е на дневен ред, и това е

корекция на бюджета на ДОО през Народното събрание, инициативата за която трябва да е на водещите министерства – Министерството на труда и социалната политика и Министерство на финансите. Ние предоставяме ежедневно информация на тези министерства – как се развиват и докъде отиват плащанията, както и колко са средствата. Ежедневен е мониторингът, който правим, за да уловим евентуалното рязко нарастване на болничните листове или на средствата, които трябва да се изплащат.

Илияна Беновска: Понеже сте дистанционен събеседник, искам да ви поздравя за динамиката и съдържателността на разговора и сме към финал. Може ли да ни кажете какви електронни услуги предлага НОИ в момента.

Ивайло Иванов: В момента НОИ разполага със 70 електронни услуги, които позволяват абсолютно всички услуги на НОИ за лицата, които имат персонален идентификационен код (ПИК), да се свържат чрез него и да проверят абсолютно всичко, свързано с тях, което ги интересува. Те могат да изчислят прогнозен размер на пенсията си, да изчислят размера на паричното обезщетение за бременност и раждане, а и да видят кога ще си получат средствата.

Илияна Беновска: Да, но тези, които нямат, не могат да си извадят ПИК дистанционно сега.

Ивайло Иванов: В момента е дадена възможност на работещи пенсионери, на които трябва да им се преизчислят пенсиите на базата на натрупания стаж през 2019 г., а това са 405 000 лица, това да се случи автоматично. Целта е да не е необходимо да подават документи в НОИ. Преизчисленията ще са с дата 1 Април 2020 г., като те ще ги получат в нов размер в началото на юли, заедно с натрупването за предходните месеци. Желаящите да им бъде преизчислена пенсията създават най-големия поток от хора към приемните на НОИ. Призовавам ги да се въздържат от това, защото с приемането на Закона за извънредното положение този въпрос ще бъде решен автоматично. Същото важи и за всички лица, които подават в момента документи за отпускане на обезщетение за безработица. В закона е също е разписано, че не е необходимо идването в НОИ. Достатъчна е документацията, която са подали в Агенцията по заетостта при регистрацията като безработен. От там автоматично тя се изпраща към осигурителния институт. Ето защо не се налага да идват. Единствените лица, които ще трябва да идват до НОИ, са тези, които подават документи за отпускане на пенсия. В сегашната ситуация обаче те могат да използват Български пощи и други начини за комуникация с НОИ, за да си подадат документите.

Илияна Беновска: Благодаря ви за този разговор. На разположение сме пак да се включваме.

Ивайло Иванов: С удоволствие ще се включа пак. Благодаря Ви.